

K.Misāne tika aizturēta 2018.gada 9.decembrī Dānijā, pamatojoties uz Interpola datu bāzē ievietoto informāciju. Dānijas Ģenerālprokuratūra saskaņā ar Eiropas Savienības tiesas 2016. gada 6. septembra nolēmumu lietā Nr. C- 182/15 "Aleksi Petruhhin" par K.Misānes aizturēšanu informēja Latvijas Ģenerālprokuratūru, vienlaikus lūdzot sniegt atbildi, vai Latvijas kompetentās iestādes vēlas pārņemt K.Misāni uz Latvijas Republiku. 2019. gada 17. janvārī Ģenerālprokuratūra informēja Dānijas Ģenerālprokuratūru, ka nesaskata iespējas K.Misānes pārņemšanai uz Latvijas Republiku. 2019. gada 2. aprīlī Dānijas Ģenerālprokurors pieņēma lēmumu par K.Misānes izdošanu uz Dienvidāfrikas Republiku. Šobrīd lēmums ir izskatīts visās Dānijas tiesu instancēs un ir galīgs.

Neskatoties uz to, ka Tieslietu ministrijai Kriminālprocesa likums nav paredzējis kompetenci pieņemt lēmumus izdošanas lietā, ministrija tomēr ir aktīvi iesaistījusies lietas gaitā jau no 2019. gada marta. Ministrija ir uzklusījusi K.Misānes pārstāvi, dažādos koordinācijas formātos tikusies gan ar Ārlietu ministriju, gan Valsts policiju, Pilsonības migrāciju lietu pārvaldi, gan Ģenerālprokuratūru, lai rastu risinājumus minētās lietas ietvaros. Lai gan izdošanas lieta Dānijas Karalistē jau ir pabeigta, tik un tā ministrija turpina vairākkārtīgi vērsties Dānijas Karalistes Tieslietu ministrijā gan ar lūgumu sniegt vispusīgu lietas apstākļu izklāstu, gan lūgusi Dānijas Karalistes kompetento iestāžu redzējumu izdošanas pārskatīšanai, un visbeidzot lūgusi Tieslietu ministrijai izdošanas lietas apturēšanu, līdz tiktu saņemta visaptveroša informācija no Dienvidāfrikas Republikas, kas kalpotu par pamatu Latvijas kompetentajām iestādēm izvērtēt K.Misānes kriminālprocesa pārņemšanu Latvijā.

TIESLIETU MINISTRIJAS VEIKTĀS DARBĪBAS IZDOŠANAS LIETAS IETVAROS

- 01/03/2019 – Pamatojoties uz K.Misānes pārstāves M.Batrakas lūgumu (persona vērsās TM pēc palīdzības pēc tam, kad ĢP noraidīja iespēju pārņemt K.Misāni LV no DK) Tieslietu ministrija nosūtīja ĢP lūgumu sniegt informāciju par DK izteikto piedāvājumu pārņemt K.Misāni uz Latviju;
- 04/03/2019 - notika tikšanās starp Tieslietu ministrijas pārstāvjiem, K.Misānes pilnvaroto personu - māsu Mārīti Batraku un zv. advokāti E.B., kuras laikā pēdējie tika informēti, ka TM sagatavos tiesiskās palīdzības lūgums Dānijas tiesai un Dānijas Centrālajai iestādei (1980.gada Hāgas Konvencijas par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem ietvaros) institūcijai ar lūgumu nosūtīt saraksti ar Dānijas Ģenerālprokuratūru, un lūgs DK iestādes pievērst paaugstinātu uzmanību konkrētai lietai;
- 04/03/2019 – Tieslietu ministrija Latvijas Ģenerālprokuratūrai nosūtīja lūgumu sniegt Ģenerālprokuratūras rīcībā esošo informāciju saistībā ar Dānijas Karalistes kompetentās iestādes lūgumu, tai skaitā DĀR izvirzītās apsūdzības pamatu. 2019.gada 8.martā Latvijas Ģenerālprokuratūra informēja ministriju, ka 2019.gada 7.martā Dānijas kompetentai iestādei tika nosūtīts lūgums izteikt viedokli vai šādas ziņas ir sniedzamas Latvijas Tieslietu ministrijai ievērojot to, ka lūgums satur izmeklēšanas gaitā iegūtos pierādījumus. 2019.gada 14.martā Latvijas Ģenerālprokuratūra saņēma atbildi no Dānijas Ģenerālprokuratūras, ka tai nav iebildu par izprasītās informācijas nodošanu Latvijas Tieslietu ministrijai;
- 06/03/2019 – Tieslietu ministrija nosūtīja pieprasījumu Dānijas bērnu un sociālo lietu ministrijai, gan Dānijas tiesai ar lūgumu sniegt ziņas, par kādiem noziedzīgiem

nodarījumiem plānota Kristīnes Misānes izdošana DĀR, lūgts Dānijas Tieslietu ministriju pievērst paaugstinātu uzmanību konkrētai lietai;

- 08/03/2019 - notika iesaistīto iestāžu (Ārlietu ministrijas, Tieslietu ministrijas, Ģenerālprokuratūras, Valsts policijas, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes) tikšanās ar Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta pārstāvjiem, lai rastu risinājumu minētajā lietā;

- 08/03/2019 - Tieslietu ministrija (pa faksu) saņēma Dānijas Ģenerālprokuratūras atbildi ar skaidrojumu, kas tika darīts minētajā lietā un kāda bija Latvijas Ģenerālprokuratūras atbilde uz Dānijas pieprasījumu izvērtēt K.Misānes pārņemšanu uz Latviju;

- 20/03/2019 - Tieslietu ministrija no Latvijas Ģenerālprokuratūras ir saņēmusi DĀR K.Misānes izdošanas lūguma kopiju ar pielikumiem;

- Pavasarī TM turpināja uzturēt komunikāciju ar K.Misānes pārstāvi M.Batraku, vienlaikus risinot jautājumus saistībā ar K.Misānes meitas nolaupīšanas lietā

- 06/08/2019 notika tikšanās starp Tieslietu ministrijas pārstāvjiem un K.Misānes pilnvaroto personu M.Batraku, kuras laikā TM ieteica sazināties ar Amnesty International attiecībā par apstākļiem Dienvidāfrikas Republikas cietumos;

- 28/10/2019 - notika tikšanās starp Tieslietu ministrijas pārstāvjiem un K.Misānes pilnvaroto personu M.Batraku, lai apzinātu situāciju minētajā lietā;

- 01/11/2019 - Tieslietu ministrija nosūtīja Dānijas Tieslietu ministrijai vēstuli ar lūgumu neizdot DĀR K.Misāni, ievērojot to, ka K.Misānes pārstāvis iesniedza lūgumu Eiropas Cilvēktiesību tiesā par pagaidu aizsardzības pasākumu nodrošināšanu;

- 01/11/2019 – Tieslietu ministrija nosūtīja vēstules Dānijas Centrālajai iestādei (1980.gada Hāgas Konvencijas par starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem ietvaros) ar lūgumu sniegt garantijas, ka bērns netiks aizturēts, ja ceļos uz Dāniju, lai apciemotu māti, kā arī Dienvidāfrikas Republikas Interpola birojam ar lūgumu dzēst ierakstu par bērnu atrašanos meklēšanā;

- 07/11/2019 – Tieslietu ministrija sniedza skaidrojumu valsts prezidenta kancelejai minētajā lietā, norādot, kādus pasākumus Tieslietu ministrija ir veikusi līdz 07/11/2019, lai novērstu pilsones izdošanu Dienvidāfrikas Republikai. Tieslietu ministrija informēja, ka krimināllietas izmeklēšanas stadijā saskaņā ar Kriminālprocesa likumā kompetentā iestāde ir Latvijas Ģenerālprokuratūra un attiecīgi Kriminālprocesa likumā Tieslietu ministrijai nav paredzētas šādas pilnvaras, līdz ar to Tieslietu ministrijai ir ierobežotas iespējas rīkoties;

- 20/11/2019 - saņemta vēstule no Interpola biroja bērnu jautājumos. Interpola lietu uzraudzības komisijas sekretariāts informē, ka tiek veiktas atbilstošas pārbaudes saistībā ar datu bāzēs iekļautajām personām, informē, ka Interpola 111.komisijas sesijā, kas notiks no 27/01/2020-31/01/2020 tiks arī skatīts jautājums par šiem bērniem. Lūdz iesniegt papildus informāciju, kas var palīdzēt, izskatot šo jautājumu. 17/12/2019 Tieslietu ministrija nosūtīja vēstuli Interpola Uzraudzības nodaļai, sniedzot pieprasīto papildus informāciju (vēstule satur

ierobežotas pieejamības informāciju – bāriņtiesas lēmums par aizbildņa iecelšanu bērniem, tāpēc tās saturs nevar tikt izpausts žurnālistiem);

- 26/11/2019 - notika Tieslietu ministrijas un Ārlietu ministrijas koordinācijas sanāksme K.Misānes lietā. Tika pārrunāta K.Misānes izdošanas lietas virzība Dānijā, tika nolemta tālākā rīcība: Ārlietu ministrija pieprasīs informāciju no Dienvidāfrikas Republikas, gan no K.Misānes advokāta Dānijā saistībā ar K.Misānei izvirzītajām apsūdzībām, lai Ģenerālprokuratūra varētu tālāk izvērtēt kriminālprocesa pārņemšanas iespējas. Tāpat arī Tieslietu ministrija apņēmas sagatavot vēstuli Dānijai un lūgt sniegt informāciju par K.Misānes izdošanas lietas virzību un par K.Misānei izvirzītajām apsūdzībām;
- 29/11/2019 – Tieslietu ministrija nosūta vēstuli Dānijas Tieslietu ministrijai ar lūgumu informēt par izdošanas lietas un atsevišķo patvēruma lūguma virzību;
- 09/12/2019 – Tieslietu ministrija papildus lūdz Eiropas Tiesiskās Sadarbības tīkla krimināllietās kontaktpunktam Dānijā sniegt informāciju par papildus likumiskām iespējām apturēt izdošanas lietu. 10/12/2019 - tika saņemta Dānijas Ģenerālprokuratūras (kontaktpunkta) atbilde, kurā tiek skaidrots, ka visas iespējas atcelt pieņemto lēmumu par K.Misānes izdošanu Dienvidāfrikas Republikai jau ir izsmeltas un nav likumiska pamata šo jautājumu atkārtoti skatīt. Prokuratūras 02/04/2019 lēmums tika izskatīts pirmās instances tiesā 21/06/2019 un tika apstiprināts un 01/08/2019 tika izskatīts apelācijas instances tiesā un arī tika atstāts spēkā. Tāpat ar 03/10/2019 noraidīja kasācijas sūdzību;
- 10/12/2019 - notika tieslietu ministra un K.Misānes pilnvarotās pārstāves M.Batrakas tikšanās. Tikšanās sākumā tika informēts, ka Tieslietu ministrija no savas puses ir izdarījusi visus iespējamus pasākumus, lai sniegtu palīdzību K.Misānes lietā. Vienojās, ka TM rakstīs Dānijas Tieslietu ministrijai vēstuli ar lūgumu apturēt K.Misānes izdošanu;
- 11/12/2019 – Tieslietu ministrija tikās ar Ģenerālprokuratūras pārstāvjiem, lai pārrunātu risinājuma variantus lietā – kur vienojas par modeli, ka Tieslietu ministrija lūdz izdošanas lietu “pieturēt”, kamēr tiek iegūta informācija no Dienvidāfrikas Republikas par visiem lietas apstākļiem. Tiklīdz informācija no Dienvidāfrikas Republikas saņemta, Ģenerālprokuratūra vērtētu iespēju lietu pārņemt izskatīšanai Latvijā;
- 12/12/2019 – Tieslietu ministrija tiekas ar Ārlietu ministrijas Konsulāro departamentu, lai pārrunātu papildu iespējas lietas ietvaros, un vienojās, ka Ārlietu ministrija izvērtēs iespēju atkārtoti sazināties ar Dānijas Ārlietu ministru;
- 17/12/2019 - Tieslietu ministrs nosūtīja vēstuli Dānijas tieslietu ministram, kurā lūdza Dānijas tieslietu ministru apturēt K.Misānes izdošanu, jo kompetentās iestādes ir vērsušās DĀR, lai saņemtu visaptverošu informāciju attiecībā pret K.Misānei izvirzītajām apsūdzībām, kas ir būtiska jautājuma izlemšanā attiecībā par iespējamu kriminālprocesa pārņemšanu uz LV. Vienlaikus vēstulē tika norādīts, ka Latvijas kompetentās iestādes ir gatavas izvērtēt jautājumu par kriminālprocesa pārņemšanu no Dienvidāfrikas Republikas, ja Dānija neizdod Misāni uz Dienvidāfrikas Republiku un dod iespēju Latvijai atvest Misāni no Dānijas;
- 23/12/2019 – saņemta Dānijas Tieslietu ministrijas atbilde uz ministrijas 29/11/2019 vēstuli, kurā tiek norādīts, ka jautājums par Misānes izdošanu ir izskatīts,

01/08/2019 pieņemts Augstākās tiesas lēmums par izdošanu, attiecīgi Dānijas Tieslietu ministrija nav tiesīga sniegt nekādu papildu informāciju lietas ietvaros. Lieta ir slēgta;

- 08/01/2020 - Tieslietu ministrs telefoniski sazinājās ar Dānijas tieslietu ministru, lai pārrunātu K.Misānes izdošanas lietas jautājumus.
- 10/01/2020 - saņemta Dānijas Ģenerālprokuratūras vēstule, kas sagatavota kā atbildes vēstule uz 2019. gada 17.decembra Tieslietu ministra vēstuli. Vēstulē sniegta informācija par K.Misānes izskatīšanas gaitu, kā arī norādīts, ka lēmums K.Misānes izdošanas lietā ir galīgs un nepārsūdzams.
- 15/01/20 - Tieslietu ministrijā notika koordinācijas sanāksme, piedaloties pārstāvjiem no ĢP, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja, ĀM Konsulārā departamenta, kā arī M.Batrakai. Tikšanās laikā K.Misānes lietā iesaistītās institūcijas M.Batrakai sniedza atbildes uz viņas uzdotajiem jautājumiem saistībā ar lietas virzību, paveikto, kā arī turpmākajām iespējām palīdzēt K.Misāni atgriezt Latvijā.
- 17/01/20 - Tieslietu ministrija nosūtīja ĀM sagatavoto informāciju priekš Valsts prezidenta pārrunām ar Dienvidāfrikas Republikas prezidentu, tai skaitā divpusējā sadarbības līguma projektu ar LV un DĀR valdību krimināltiesību jomā.
- 22/01/2020 - Atbildot uz 16.01.2020. Saeimas deputātu pieprasījumu, Tieslietu ministrija sagatavoja un nosūtīja Saeimas deputātiem atbildes uz deputātus interesējošajiem jautājumiem K.Misānes lietā.
- 23/01/2020 - Tieslietu ministrs 23.01.2020 tieslietu un iekšlietu ministru neformālajā sanāksmē Zagrebā uzrunāja Dānijas tieslietu ministru un iekšlietu un integrācijas lietu ministru, kur vērsa uzmanību uz K.Misānes lietu.
- 24/01/2020 - Tieslietu ministrijā notika koordinācijas sanāksme, piedaloties pārstāvjiem no ĢP, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja, ĀM Konsulārā departamenta, Valsts prezidenta kancelejas, kā arī TM biroja. Sanāksmes laikā tika runāts par iespējamiem rīcības variantiem sadarbībai ar Dānijas Karalistes kompetentām iestādēm K. Misānes atgriešanai Latvijā, turpmāko rīcību sadarbībai ar Dienvidāfrikas Republiku, kā arī tika pārrunāts Saeimā iesniegtais deputātu likumprojekts "Par Latvijas Republikas rīcību gadījumos, kad kāda cita Eiropas Savienības dalībvalsts lemj par Latvijas pilsoņa izdošanu trešajai valstij kriminālvajāšanai.
- 30/01/2020. - Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai un Juridiskajai komisijai, pamatojoties uz 2020.gada 22.janvāra Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas un Juridiskās komisijas kopsēdē dotu uzdevumu, sadarbībā ar ĢP un ĀM tika nosūtīta informācija par turpmāk plānotajiem pasākumiem K.Misānes lietā.
- 31/01/2020 - Tieslietu ministrs nosūta vēstuli Dānijas imigrācijas un integrācijas lietu ministram, kurā skaidro K.Misānes lietas apstākļus un lūdz savas kompetences robežās vērst uzmanību uz šīs lietas nozīmību un meklēt kopīgus risinājumus, lai apturētu K.Misānes izdošanu uz Dienvidāfrikas Republiku..

- 31/01/2020 - Tieslietu ministrs nosūta vēstuli Dienvidāfrikas Republikas tieslietu ministram saistībā ar izteikto priekšlikumu noslēgt starpvalstu sadarbības līgumu krimināltiesību jomā, lūdzot sniegt informāciju, kad DĀR kompetentās iestādes būtu gatavas uzsākt sarunas par līguma slēgšanu.
- 04/02/2020 - Tieslietu ministrija nosūta pieprasījumu Valsts policijas Starptautiskās sadarbības pārvaldei ar lūgumu sniegt informāciju par Interpola pieņemto lēmumu K.Misānes bērnu lietā, kā arī informācijai lūdza nosūtīt Tieslietu ministrijai Interpola lēmumu, kad tāds tiks saņemts VP.
- 10/02/2020 - Tieslietu ministrs telefoniski sazinājās EK Viceprezidentes Veras Jurovas biroju, lai pārrunātu K.Misānes lietu.
- 10/02/2020 - Tieslietu ministrija sazinājās ar DĀR Tieslietu ministriju, lai noorganizētu tieslietu ministra telefonsarunu ar Dienvidāfrikas Republikas tieslietu ministru, taču līdz šim brīdim DĀR Tieslietu ministrijas pārstāvji nav snieguši nekādu informāciju. Darbs pie šī jautājuma tiek turpināts.
- 17/02/2020 - Tieslietu ministrijā notika koordinācijas sanāksme, piedaloties pārstāvjiem no ĢP, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja, ĀM Konsulārā departamenta, Valsts prezidenta kancelejas, kā arī TM biroja, lai lemtu par tālākajiem rīcības pasākumiem K.Misānes izdošanas lietā, kā arī pārrunāja jautājumu par tālāk veicamajiem pasākumiem starpinstitucionālā sadarbības memoranda noslēgšanā starp ĀM, TM un ĢP. Sanāksmē tika pārrunātas iespējas vērsties Eiropas Cilvēktiesību tiesā ar starpvalstu prasību par: cilvēktiesību pārkāpumu riskiem DĀR ieslodzījumu vietās; apcietinājuma ilgumu; liegto iespēju bērniem tikties ar māti; efektīva tiesas procesa neievērošana. Kā arī papildus – starpvalstu prasība Eiropas Savienības tiesā par DK tiesību sistēmas atbilstību Hartā nostiprinātām pamattiesībām; negatīvā sadarbība starp LV un DK, tādējādi pārkāpjot Līgumā par Eiropas Savienību 4. panta 3. punktā ietverto lojālas sadarbības principu. Tāpat Ārlietu ministrija informēja par tās gatavoto vizīti DĀR, kuras laikā tiktu pārrunāts jautājums par K.Misānes lietu un tiesiskās palīdzības līguma noslēgšanas iespējām.

Tieslietu ministrijas nākotnes rīcība:

- 1) Apzinoties, ka Dānijas Karalistē visas līdzšinējās iespējas apturēt izdošanu ir izsmeltas, un to, ka K.Misānes izdošana uz Dienvidāfrikas Republiku var notikt pavisam drīz, Tieslietu ministrija turpinās aktīvu sadarbību ar Dienvidāfrikas Republikas iestādēm, lai nodrošinātu K.Misānes atgriešanu Latvijā. Tieslietu ministrijai Kriminālprocesa likums neparedz kompetenci attiecībā uz personu izdošanas kriminālvajāšanai jautājumu koordinēšanu, tomēr Tieslietu ministrija savas kompetences ietvaros nodrošinās komunikāciju ar Dienvidāfrikas Republiku par iespējām pārņemt Dienvidāfrikas Republikā uzsākto kriminālprocesu pret K.Misāni, kad kriminālprocess tiks nodots tiesai, kā arī pārņemt K.Misāni soda izciešanai Latvijas Republikā, ja viņa tiks notiesāta Dienvidāfrikas Republikā.
- 2) Ir veiktas pārrunas ar Latvijas Ģenerālprokuratūru par tās iesaisti, lūdzot Dienvidāfrikas Republikai nodot personu kriminālvajāšanai Latvijā. Taču lēmumu pieņems Ģenerālprokuratūra.

- 3) Tieslietu ministrija likuma ietvaros ir tiesīga iesaistīties pēc tam, kad pret K.Misāni Dienvidāfrikas Republikā uzsāktais kriminālprocess tiks nodots tiesai, lai risinātu jautājumu par iespējām pārņemt tur uzsākto kriminālprocesu, kā arī pēc notiesājoša sprieduma kriminālprocesā pieņemšanas Dienvidāfrikas Republikā, ja netiks rastas iespējas kriminālprocesa pārņemšanai. Attiecīgi ministrija savas kompetences ietvaros izrāda gatavību vērsties ar tiesiskās palīdzības lūgumu pie Dienvidāfrikas Republikas kompetentajām iestādēm, kurā lūgtu nodot pret K.Misāni uzsākto kriminālprocesu Latvijas Republikai un, ja tas nebūs iespējams, lūgtu personas nodošanu Latvijai soda izciešanai. Šajā gadījumā ministrija to darītu uz abpusējības principa pamata, ja vien līdz tam laikam nebūs noslēgts divpusējās starptautiskās sadarbības līgums starp Dienvidāfrikas Republiku un Latvijas Republiku.
- 4) Tieslietu ministrija ir sagatavojusi tipveida divpusējā starptautiskā sadarbības līguma projektu starp Latvijas Republikas valdību un Dienvidāfrikas Republikas valdību par starptautisko sadarbību krimināllietās un jau šobrīd ir izteikts aicinājums kompetentām Dienvidāfrikas Republikas institūcijām uzsākt sarunas par šī līguma noslēgšanu. Februāra pirmajā pusē notika sazināšanās ar DĀR tieslietu ministriju. 17.februārī plkst.16.00 plānota tieslietu ministra J.Bordāna telefonsaruna ar DĀR tieslietu ministru par iespējām pēc iespējas ātrāk noslēgt sadarbības līgumu.
- 5) Tieslietu ministrs ir izrādījis gatavību doties darba vizītē uz Dienvidāfrikas Republiku, lai pārrunātu divpusējā starptautiskā sadarbības līguma starp Latvijas Republiku un Dienvidāfrikas Republiku noslēgšanas iespējas.
- 6) 2020.gada 12.martā notiks ES Tieslietu un iekšlietu ministru sanāksme, kuras ietvaros Latvija ir pieteikusi jautājumu "ES pilsoņu izdošana uz trešajām valstīm", lai ministru līmenī diskutētu par ES dalībvalstu pilsoņu izdošanu trešajām valstīm un ar to saistīto problemātiku (t.sk. K.Misānes lieta).

Informēju, ka Tieslietu ministrija ir gatava iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā prasības pieteikumu iesniegšanai Eiropas Savienības tiesā, tādējādi ceļot prasību Latvijas vārdā pret Dānijas Karalisti par Eiropas Savienības pilsoņu tiesību neievērošanu. Vienlaikus, kā piemērotāko risinājumu šobrīd saredzam iespēju izdod jaunu Eiropas apcietinājuma orderi uz ko jau iepriekš esam norādījuši vairākās augstāko amatpersonu sarunās. Saskaņā ar 2020.gada 17.februārī Tieslietu ministrijas rīcībā nonākušo neoficiālo informāciju, ir mainījušies apstākļi, kas, iespējams, dod pamatu Eiropas apcietinājuma ordera izdošanai.